

Κέντρο Βρεφών «Μητέρα»

• Περίθαψη της μόνης γυναίκας που κυοφορεί εντός του Κέντρου Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ» σε ειδικό Τμήμα στο οποίο μπορούν να φιλοξενηθούν έως 20 μητέρες • Παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κάλυψη του τοκετού • Ενίσχυση της σε χρήμα ή είδη (κατά περίπτωση) • Συνεργασία με το οικογενειακό της περιβάλλον και επανένταξή της σ' αυτό • Φιλοξενία του βρέφους της μετά τον τοκετό στο Κέντρο Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ» και περίθαψη της ίδιας για όσο διάστημα επιβάλλεται από την υγεία της και τις συνθήκες αποκατάστασής της • Προστασία του παιδιού της μέχρι να είναι έτοιμη να το αναλάβει ή τοποθετησή του σε ανάδοχη οικογένεια ή υιοθεσία. Στις μονογονεϊκές οικογένειες που αναλαμβάνουν το παιδί τους, το Κέντρο Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ» παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη, βοήθεια σε είδος, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, οικονομική ενίσχυση.

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)

Παρέχει ψυχοκοινωνική στήριξη και προσωρινή φιλοξενία στις μονογονεϊκές οικογένειες που έχουν ανάγκη.

** Τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν μέρος των παροχών της Πολιτείας προς τις μονογονεϊκές οικογένειες σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και από αρμόδια Υπουργεία και φορείς. Για καλύτερη ενημέρωσή σας σχετικά με τις παροχές της Πολιτείας προς τις μονογονεϊκές οικογένειες μπορείτε να απευθυνθείτε επίσης:*

Υπουργείο Οικονομικών • Διεύθυνση 20η Προϋπολογισμού, Πανεπιστημίου 37, 101 65 Αθήνα, Τηλ.: 210 3338397 • Γενική Διεύθυνση Φορολογίας, Διεύθυνση Φορολογίας Κεφαλαίου, Τμήματα Α, Β, Φ.Μ.Α.Π., Καραγιώργη Σερβίας 8, Αθήνα, Τηλ.: 210 3375230 **Υπουργείο Εθνικής Αμυνας** Διεύθυνση ανθρώπινου δυναμικού και περιβάλλοντος, www.stratologia.gr, Τηλ.: 210 6598296, (ο ενδιαφερόμενος πρέπει να απευθυνθεί στο στρατολογικό γραφείο στο οποίο ανήκει) **Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων** Γεν. Διεύθυνση Διοίκησης Α'/Θμιας και Β'/Θμιας Εκπαίδευσης, Α. Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι, Τηλ.: 210 3443505-10 **Τμήμα Δ' Διοικ. Υποστήριξης & Φοιτητικής Μέριμνας** Τηλ.: 210 3442754 / 3443470 / 3443447 **Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης** Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Δ/ση Κύριας Ασφάλισης Μισθωτών, Τηλ.: 210 3368124, 210 3368254 **Οργανισμός Εργατικής Εστίας** Διεύθυνση Μετεργασιακής Μέριμνας Φυσικής Αγωγής, Αησιλάου 10, Αθήνα, Τμήμα Κοινωνικού Τουρισμού, Τηλ.: 210 5221981 Δ/ση Βρεφονηπιακών Σταθμών, Τηλ.: 210 5220264, 210 5286532 **Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ)** Πατησίων & Σολωμού 60, 104 32, Αθήνα Τηλ.: 210 5281100 / 5281600 **ΟΓΑ** Κλάδος Οικογενειακών Επιδομάτων, Αβέρωφ 7, Αθήνα, Τηλ.: 213 1519502-503 **ΟΑΕΔ** Διοίκηση Τηλ.: 210 9989000, 210 9989292 (Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να απευθυνθεί στον εκάστοτε προσωπικό εργασιακό σύμβουλο) **Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Τμήμα Α')** Διεύθυνση Προστασίας Οικογένειας, Αριστοτέλους 17, 101 87 Αθήνα, Τηλ.: 210 5223619 **Κέντρο Βρεφών «Μητέρα»** Λεωφόρος Δημοκρατίας 65, Τηλ.: 210 2627155 **Αναρρωτήριο Πεντέλης** Τέρμα Ιπποκράτους, 152 36 Π. Πεντέλη, Τηλ.: 210 8109941 **Ίδρυμα Πρόνοιας Παιδιού** Θουκυδίδου 82, Καλαμάκι, Τηλ.: 210 9811067, 210 9811082 **Περιφέρεια Αττικής-Γενική Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς** Ηρώων Πολυτεχνείου 19, 185 32 Πειραιάς, Τηλ.: 213 1601864 **Περιφέρεια Αττικής** Κτίριο Διοίκησης, Συγγρού 15-17, Τηλ.: 210 6914145 **Περιφέρεια Αττικής-Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής** Ηρώων Πολυτεχνείου 78, 192 00 Ελευσίνα, Τηλ.: 213 2047000 **Περιφέρεια Αττικής-Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής** 17ο χλμ. Λεωφόρου Μαραθώνος, Παλλήνη, Τηλ.: 213 2005100, 210 6033050-52

Κοινωνική Οργάνωση *Αγάπη*

Εγνατίας 121, 546 35 Θεσσαλονίκη • Τηλ.: 2310 203202 • Fax: 2310 203865 • e-mail: info@koagapi.gr

Μονογονεϊκές Οικογένειες

Μονογονεϊκή χαρακτηρίζεται η οικογένεια στην οποία ένας γονέας χωρίς σύζυγο, ανεξάρτητα από το λόγο για τον οποίο έχει μείνει μόνος/-η και ανεξάρτητα από την ύπαρξη άλλων ενήλικων μελών στην οικογένεια, ζει με ένα τουλάχιστον ανύπαντρο παιδί εξαρτημένο από αυτόν/-η (άγαμη μητέρα ή άγαμος πατέρας, χήρος/-α, διαζευγμένος/-η).

Ποιες είναι οι μονογονεϊκές οικογένειες

Τις τελευταίες δεκαετίες οι μονογονεϊκές οικογένειες, και κυρίως με γυναίκες επικεφαλής, αυξήθηκαν στις ευρωπαϊκές χώρες. Αποτελούν μια κατεξοχήν «ευπαθή» ομάδα του πληθυσμού, αφού αντιμετωπίζουν ισχυρές πιέσεις σε δύο μέτωπα: οικογενειακές ευθύνες και εργασιακή ζωή. Στο πλαίσιο διάφορων κοινωνικοοικονομικών παροχών για την προστασία των εργαζομένων λαμβάνεται, και στη χώρα μας, μέριμνα από την πολιτεία για τις μονογονεϊκές οικογένειες. Τα μέτρα που έχουν θεσπιστεί στοχεύουν στη διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης των οικογενειών αυτών και περιλαμβάνουν:

- επιδόματα • στεγαστικά δάνεια • προτεραιότητα στους παιδικούς σταθμούς
- προγράμματα κατάρτισης, ένταξης και επανένταξης στην παραγωγή
- ψυχολογική υποστήριξη, επιχορήγηση επαγγελματικών πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων.

Είσαι άγαμη μητέρα; Ποια είναι τα δικαιώματά σου σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία;

Η αναμόρφωση του Οικογενειακού Δικαίου εξομοιώνει νομικά την άγαμη μητέρα ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις με την έγγαμη. Επίσης, η παλιά αρνητικά φορτισμένη ορολογία («γνήσια», «εξώγαμα» τέκνα) καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε με περισσότερο ουδέτερη («τέκνα γεννημένα σε γάμο», «τέκνα γεννημένα χωρίς γάμο των γονέων τους»). Για την εκούσια αναγνώριση ενός παιδιού γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων απαιτείται πλέον και η συμφωνία της μητέρας του. Σε περίπτωση εκούσιας ή δικαστικής αναγνώρισης, το παιδί αποκτά απέναντι και στους δυο γονείς του και τους συγγενείς τους όλα τα δικαιώματα του τέκνου γεννημένου από γάμο (πλήρης κληρονομικό δικαίωμα, αξίωση διατροφής, κτλ.).

Ποιες είναι οι διευκολύνσεις/άδειες που δικαιούσαι ως εργαζόμενη-ος μονογονέας;

- **Γονική Άδεια** (άνευ αποδοχών) για την ανατροφή του παιδιού, διάρκειας έως 7 μήνες στους μονογονείς εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα, μέχρι το παιδί να συμπληρώσει την ηλικία των τριεσήμισι (3,5) ετών (άρθρο 5 του Ν. 1483/84, ΦΕΚ Α' 153/8-10-1984, όπως συμπληρώθηκε και επεκτάθηκε με το άρθρο 25 του Ν. 2639/98, ΦΕΚ Α' 205/2-9-1998) • **Επίδομα Γάμου** και στους αρχηγούς ΜΓΟ στον ιδιωτικό τομέα (άρθρο 20 του Ν. 1849/89, ΦΕΚ Α' 113/8-5-1989) • **Επίδομα Γάμου** και στους αρχηγούς ΜΓΟ και στο δημόσιο τομέα, εφόσον τους έχει ανατεθεί η επιμέλεια του παιδιού (άρθρο 11 του Ν. 3205/03, ΦΕΚ 297Α/23-12-2003) • **Σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας** ο εργαζόμενος άγαμος/-η, χήρος/-α γονέας στον ιδιωτικό τομέα που έχει την επιμέλεια του παιδιού, δικαιούται επιπλέον άδεια με αποδοχές το χρόνο, πέραν αυτής που δικαιούται από άλλες διατάξεις. Γονέας με τρία (3) παιδιά ή

περισσότερα, δικαιούται επίσης επιπλέον άδεια λόγω αυξημένων αναγκών φροντίδας παιδιών ηλικίας μέχρι δώδεκα (12) ετών συμπληρωμένων • **Σύμφωνα με το Νέο Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα** (άρθρο 53, Ν. 3528/07, ΦΕΚ Α' 26/9-2-07), για το γονέα δημόσιο υπάλληλο που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, το κατά μία ώρα μειωμένο ωράριο ή η συνεχόμενη άδεια ανατροφής τέκνου προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή ένα (1) μήνα αντίστοιχα. Επίσης, με το ίδιο άρθρο, σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, τις διευκολύνσεις για την ανατροφή τέκνου τις δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια • **Παιδιά μονογονεϊκών οικογενειών** εγγράφονται κατά προτεραιότητα στους Παιδικούς Σταθμούς των ΟΤΑ.

Ποιος και πώς αναγνωρίζεται ως πολύτεκνος μονογονέας; Ποια οφέλη προκύπτουν;

- **Αναγνωρίζεται ως πολύτεκνος** ο μονογονέας με τρία παιδιά, ο οποίος έχει τη γονική μέριμνα και επιμέλειά τους και είναι ο μόνος υπόχρεος για τη διατροφή τους, εφόσον τα παιδιά είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό τρίτο (23ο) έτος της ηλικίας τους ή σπουδάζουν ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους (άρθρο 6, παρ. 2, του Ν. 3454/06, ΦΕΚ Α' 75/7-4-2006). Στα τέκνα αυτά συνυπολογίζονται και όσα έχουν οποιαδήποτε αναπηρία σε ποσοστό εξήντα επτά (67%) και άνω, ισοβίως, ανεξαρτήτως ηλικίας.
- **Πολυτεκνικό επίδομα** χορηγείται στη μητέρα χωρίς σύζυγο (άγαμη, χήρα, διαζευγμένη) εφόσον έχει την επιμέλεια τριών (3) τουλάχιστον άγαμων παιδιών ηλικίας μέχρι 23 ετών και είναι η μόνη υπόχρεη για τη διατροφή τους (το επίδομα χορηγείται από τον ΟΓΑ βάσει των Ν. 1892/90 - άρθρο 63, Ν. 2459/97 - άρθρο 39, Ν. 2972/01 - άρθρο 50 & Ν. 3454/06 - άρθρο 6). Το πολυτεκνικό επίδομα χορηγείται και στο χήρο πατέρα ο οποίος έχει την επιμέλεια τουλάχιστον τριών (3) άγαμων παιδιών μέχρι 23 ετών.
- **Ισόβια σύνταξη** χορηγείται στη μητέρα μονογονέα με τρία παιδιά η οποία δεν δικαιούται πλέον το πολυτεκνικό επίδομα, επειδή και το τελευταίο άγαμο τέκνο συμπλήρωσε το 23ο έτος της ηλικίας του ή παντρεύτηκε.

Ποια είναι τα επιδόματα και οι οικονομικές ενισχύσεις που δικαιούνται και από ποιους φορείς;

- Οι Δ/νοεις Πρόνοιας των Περιφερειών καταβάλλουν μηνιαίο επίδομα 44 ευρώ σε παιδιά που στερούνται της πατρικής προστασίας για οποιοδήποτε λόγο μέχρι συμπλήρωσεως του 16ου έτους της ηλικίας τους, με την προϋπόθεση ότι το μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει (για διμελή οικογένεια) τα 235 ευρώ (προσαυξανόμενο κατά 20 ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος, αφαιρουμένου του ποσού που τυχόν καταβάλλεται για ενοίκιο) (Επίδομα απροστάτευτου παιδιού, Ν. 4051/60).
- Χορηγείται σχολικό επίδομα σε οικογένειες με παιδιά ηλικίας έως 16 ετών που φοιτούν σε δημόσια σχολεία υποχρεωτικής εκπαίδευσης (άρθρο 27, παρ. 3, του Ν. 3016/02, ΦΕΚ Α' 110/17-5-2002). Απευθύνεται σε οικογένειες, συμπεριλαμβανομένων των μονογονεϊκών, με ετήσιο εισόδημα που δεν υπερβαίνει το ποσό των 3.000 ευρώ και ανέρχεται σε 300 ευρώ ετησίως για κάθε παιδί-μαθητή υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Η ενίσχυση καταβάλλεται εφάπαξ με την έναρξη κάθε σχολικού έτους. Η καταβολή πραγματοποιείται από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ) του τόπου διαμονής του δικαιούχου.
- Επίδομα τρίτου παιδιού χορηγείται από τον ΟΓΑ βάσει των Ν. 1892/90 (άρθρο 63), Ν. 2459/97 (άρθρο 39) & Ν. 2972/01 (άρθρο 50). Το επίδομα είναι μηνιαίο, ανέρχεται σε 164 ευρώ και καταβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση του 6ου έτους της ηλικίας του παιδιού.
- Επίδομα 100 ευρώ ανά μήνα για κάθε παιδί ΜΓΟ με ιδιόκτητη κατοικία και διπλάσιο ποσό αν η οικογένεια δεν έχει ιδιόκτητη κατοικία και πληρώνει ενοίκιο (ανάλογα με το οικογενειακό εισόδημα). Το συγκεκριμένο θεσπίστηκε από τον ΕΔΟΕΑΠ για τα μέλη του (Ενιαίος Δημοσιογραφικός Οργανισμός Επικουρικής Ασφάλισης & Περίθαλψης).
- Χορήγηση προϊόντων από το «Κοινωνικό Παντοπωλείο» του Δήμου Θεσσαλονίκης, κατά περίπτωση (ανάλογα με τον αριθμό μελών της οικογένειας).

Δικαιούσαι άλλες παροχές; Από ποιους φορείς;

Υπουργείο Οικονομικών

- Δικαιούνται εισοδηματική ενίσχυση οι οικογένειες Ελλήνων υπηκόων και υπηκόων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων και των μονογονεϊκών, των οποίων τα μέλη κατοικούν σε ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές (Ν. 3016/2002, άρθρο 27, παρ.2).

Υπουργείο Εθνικής Αμυνας

- Από το Γραφείο Στρατολογικής Πολιτικής έχει καθιερωθεί (Ν. 3421/05, όπως ισχύει) το εξής:
- Ο γιος άγαμης μητέρας ή ορφανός από τον ένα γονέα (ο μόνος ή ο μεγαλύτερος) υπηρετεί 8 μήνες θητεία στο Στρατό Ξηράς, 9 μήνες στο Ναυτικό και στην Πολεμική Αεροπορία.

Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

- Όσον αφορά στις μεταθέσεις εκπαιδευτικών, οι μονογονείς (με επιμέλεια άγαμων, ανηλικών ή σπουδάζοντων παιδιών) λαμβάνουν τα μόρια του γάμου (Π.Δ. 39/1998 άρθρο 1, παρ. 1, ΦΕΚ Α' 43, όπως διορθώθηκε και ισχύει, ΦΕΚ Α' 262/1998) • Δικαιούνται μετεγγραφή γονείς και τέκνα περιπτώσεων αγάμων μητέρων με τρία μη αναγνωρισθέντα ζώντα τέκνα που δεν υπερβαίνουν το 26ο έτος της ηλικίας τους (παρ.1 εδ.α. άρθρου 1 ν. 3282/2004) • Δικαιούνται μετεγγραφή ορφανοί φοιτητές ή σπουδαστές από τον έναν ή και από τους δύο γονείς, εφόσον ο μέσος όρος του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος των τριών τελευταίων οικονομικών ετών δεν υπερβαίνει το ποσό των 45.000 ευρώ (υ.α. Φ5/120703/Β3).

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

- Οι γυναίκες οι οποίες έχουν τρία (3) τουλάχιστον παιδιά και οι άνδρες, με την επιτροσόφηση προϋπόθεσης γι' αυτούς, να είναι χήροι ή διαζευγμένοι και να έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση εφόσον είναι ασφαλισμένες-οι στα Ταμεία Συντάξεως του προσωπικού των τραπεζών, το Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε., το Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π., τον Ο.Α.Π.- Δ.Ε.Η., το Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και το Τ.Α.Π. - « Η ΕΘΝΙΚΗ » (υπαγόμενες-οι στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα ασφάλισης, για πρώτη φορά πριν την 01.01.1993), θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, με τη συμπλήρωση είκοσι (20) ετών ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας τόσο των ιδίων όσο και των παιδιών τους. (Ν. 1902/90 άρθρο 10, παρ. 8, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 9, παρ. 1, του ν. 1976/91, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 48, παρ. 3, του Ν. 2084/92).

Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

- Χορηγείται στους ανασφάλιστους και οικονομικά αδύνατους γονείς (άπορους με εισόδημα που δεν ξεπερνά τα 500 ευρώ το χρόνο) βιβλιάριο δωρεάν χορήγησης φαρμάκων και νοσοκομειακής περίθαλψης στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα του ΕΣΥ τόσο για τους ίδιους όσο και για τα προστατευόμενα από αυτούς παιδιά τους • Λειτουργούν σε όλη τη χώρα Κοινωνικές Υπηρεσίες που προσφέρουν ψυχολογική και κοινωνική στήριξη σε κάθε μονογονεϊκή οικογένεια όταν τους ζητηθεί.

Οργανισμός Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.)

- Οι άγαμες μητέρες και τα προστατευόμενα μέλη τους δικαιούνται κάθε έτος Δελτίων κοινωνικού τουρισμού, ανεξάρτητα εάν έλαβαν την παροχή αυτή κατά το προηγούμενο έτος. Προϋπόθεση αποτελεί να έχουν πραγματοποιήσει κατά το προηγούμενο έτος 50 ημέρες εργασίας ή 50 ημέρες επιδοτούμενης ανεργίας • Τα παιδιά των μονογονεϊκών οικογενειών μπορούν να φιλοξενηθούν δωρεάν σε βρεφονηπιακούς σταθμούς του οργανισμού.

ΟΑΕΔ

- Ενταξη των γυναικών-αρχηγών μονογονεϊκών οικογενειών στην αγορά εργασίας με την υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων επιδότησης Νέων Θέσεων Εργασίας και επιδότησης Εργοδοτών για πρόσληψη ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.